

อาชญากรรมทางเศรษฐกิจ: กรณีศึกษาการเลี่ยงภาษีนำเข้ารถยนต์หรู

Economic Crime: A Case Study of Tax Evasion in the Luxury Imported Vehicles

เลอพร ศุภสร¹

สาขาวิชาอาชญาวิทยาและการบริหารงานยุติธรรม คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
2 ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี 34000, ประเทศไทย
อีเมลติดต่อ: lerporn02@gmail.com

Lerporn Supasorn²

Major of Criminology and Justice Administration, Faculty of Law, Ubon Ratchathani Rajabhat University
2 Mueang, Ubon Ratchathani 34000, Thailand
Email: lerporn02@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอรูปแบบและผลกระทบของอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ โดยศึกษากรณีการเลี่ยงภาษีนำเข้ารถยนต์หรู ตลอดจนข้อเสนอแนะและแนวทางป้องกันแก้ไขปัญหาดังกล่าว

ผลการศึกษาพบว่า 1) การเลี่ยงภาษีนำเข้ารถยนต์หรูเป็นการกระทำที่ผิดต่อกฎหมาย และมีผลกระทบต่อเศรษฐกิจและความมั่นคงของประเทศ โดยมีลักษณะเป็นอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ ซึ่งจากสถิติที่ผ่านมาส่งผลกระทบต่อทำให้รัฐสูญเสียรายได้จากการจัดเก็บภาษีอากรมูลค่าเกือบสองพันล้านบาท 2) รูปแบบของการกระทำ ความผิดโดยการปลอมแปลงเอกสารรายการแจ้งสินค้า การแยกชิ้นส่วน การดัดแปลง หรือนำเข้าอะไหล่รถยนต์ และการโจรกรรมรถยนต์จากต่างประเทศเข้ามาขายในประเทศไทยนั้น เข้าข่ายเป็นอาชญากรรมองค์กรและมีความเกี่ยวเนื่องเป็นอาชญากรรมข้ามชาติ และ 3) สาเหตุของการเลี่ยงภาษีนำเข้ารถยนต์หรูพบว่า ประเทศไทยมีโครงสร้างภาษีอุตสาหกรรมยานยนต์จากการคำนวณอากรขาเข้าที่จะต้องมีการเก็บภาษีชนิดอื่นควบคู่ไปด้วย และมีอัตราภาษีที่ซับซ้อนหลายประเด็น จึงเป็นสาเหตุให้เกิดกระบวนการต่าง ๆ เพื่อหลีกเลี่ยงภาษีของผู้กระทำผิด ประกอบกับค่านิยมความหรูหราของผู้ซื้อที่นำไปสู่การตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมประเภทนี้ขึ้น ดังนั้นแล้ว มีข้อเสนอแนะว่าควรเข้มงวดในการบังคับใช้กฎหมายและสร้างความร่วมมือจากต่างประเทศในการปราบปราม ขบวนการโจรกรรมรถยนต์ข้ามชาติ ทั้งนี้ ผู้ประกอบธุรกิจรถหรูและประชาชนต้องมีคุณธรรมจริยธรรมที่ดี และมีจิตใจที่เข้มแข็ง มุ่งกระทำแต่ในสิ่งที่ถูกต้องที่ติงาม จึงจะไม่เกิดอาชญากรรมประเภทนี้

คำสำคัญ: อาชญากรรมทางเศรษฐกิจ; การเลี่ยงภาษีนำเข้า; รถหรู

¹ อาจารย์.

² Lecturer.

Abstract

This article aims to present the pattern and impact of economic crime in case of tax evasion in the luxury imported vehicles as well as provides suggestions and guidelines for preventing economic crime in terms of tax evasion in the luxury imported vehicles.

The study found that: 1) tax evasion in the luxury imported vehicle is illegal. It has the impact on the economy and national security. It is a criminal offense. According to the statistics, the state lost tax revenue of nearly two billion baht, 2) The pattern of the offense by forging the product notification document, disassembling, modifying or importing auto parts and theft of vehicles from abroad to sell in Thailand. It is an organized crime and involved in transnational crimes and 3) the reasons for the avoidance of import tax on luxury cars has been seen that Thailand has a double automotive tax structure. The tax will calculate the import duty to be taxed and along with other taxes, therefore, there are several duplicated tax rates. It is the cause of the various processes to avoid the tax by the offender. The luxury of the buyer also leads to be the crime victims. So, there are suggestions that law enforcement shall be strictly and cooperate with overseas to suppress international vehicle theft. The luxury car business and people must have good morality and mind, as well as doing the right and good acts that it will not commit and not be a crime.

Keywords: Economic Crime; Tax Evasion Imported; Luxury Cars

1. บทนำ

อาชญากรรมเป็นสิ่งที่สังคมส่วนใหญ่มองว่า เป็นการกระทำผิดที่อันตรายมีความรุนแรง และเป็นการกระทำที่ควรจัดการให้สาสม ซึ่งผู้กระทำผิดควรต้องได้รับผลตอบแทนจากสังคมโดยรวม เพราะทุกคนที่เดือดร้อนต่างต้องการให้จัดการร้ายด้วยวิธีการใดก็ตามออกไปจากสังคม คนในสังคมส่วนใหญ่มักถือเอาความรุนแรงของการกระทำหรือผลกระทบที่เป็นอันตรายสร้างความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สิน เช่น ปล้นทรัพย์ ชิงทรัพย์ ทำร้ายร่างกาย ช่มชู้ ฆ่าคนตาย ฯลฯ ว่าเป็นอาชญากรรม นอกจากนี้ ยังมีพฤติกรรมกระทำที่คนในสังคมมักไม่รู้สึกรว่าเป็นอาชญากรรมเนื่องจากไม่ได้รับผลกระทบโดยตรงอย่างเช่น อาชญากรรมทางเศรษฐกิจซึ่งไม่ก่อให้เกิดผลกระทบโดยตรงแก่ประชาชน ดังนั้นประชาชนทั่วไปจึงไม่สนใจต่อการเรียกร้องให้มีการจัดการกับผลกระทบจากปัญหาที่เกิดขึ้น อย่างไรก็ตาม จะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของชาติโดยตรง³ (Direct Effect on National Economy) กล่าวคือ เมื่อความผิดเช่นนี้เกิดขึ้นย่อมทำให้ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศ ซึ่งมี

³ The Organization for Economic Co-operation and Development, "Glossary of Tax Terms," last modified 2015, accessed June 16, 2017, <http://www.oecd.org/ctp/glosaryoftaxterm.html/>

การกระทำความผิดหลากหลายรูปแบบ เช่น การลักลอบขนเงินเข้าประเทศ การยกยอกและการทุจริตคอร์รัปชัน การฟอกเงิน และการหลีกเลี่ยงภาษีเงินได้ เป็นต้น ภาษีนับว่าเป็นรายได้ที่สำคัญของรัฐในการนำเงินจากประชาชนมาพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและประเทศชาติ โดยภาษีมียุทธศาสตร์หลายประเภท ทั้งภาษีเงินได้ ภาษีที่เก็บจากทรัพย์สิน ภาษีที่เก็บจากสินค้าและบริการต่าง ๆ ทั้งนี้ การเลี่ยงภาษีนำเข้ารถหรูเป็นอาชญากรรมทางเศรษฐกิจรูปแบบหนึ่งที่มีความเกี่ยวเนื่องกับอาชญากรรมข้ามชาติที่มาจากโลกาภิวัตน์ทางเศรษฐกิจ และการแพร่ขยายของการติดต่อสื่อสารทางเทคโนโลยีทำให้อาชญากรรมทางเศรษฐกิจได้ทำความสูญเสียทั้งในแง่ของปัจเจกบุคคลและบริษัทต่าง ๆ มากมาย และยิ่งกว่านั้นก็คือเป็นบ่อนทำลายความมั่นคงเศรษฐกิจของประเทศ การเลี่ยงภาษีนำเข้ารถหรูมีความซับซ้อนมากเกี่ยวเนื่องกับกลุ่มองค์กรอาชญากรรมซึ่งคอยขัดขวางการสืบเสาะของเจ้าหน้าที่ เนื่องจากว่ากระทำล่องไปก็เพื่อประโยชน์ในทางการเงิน ซึ่งเงินทองที่เป็นสิ่งกระตุ้นให้ทำการประกอบอาชญากรรม ทั้งนี้ การหลีกเลี่ยงภาษีนำเข้ารถหรูนั้น กรมศุลกากรได้จัดส่งข้อมูลบัญชีรายละเอียดภาษีอากรขาดกลับมายังกรมสอบสวนคดีพิเศษเพิ่มเติมจำนวน 92 คัน พบว่ามีมูลค่าภาษีอากรขาดประมาณ 1,165 ล้านบาท รวมมูลค่าภาษีอากรขาดทั้งสิ้น 1,838 ล้านบาท ซึ่งคณะพนักงานสอบสวนได้รับกรณีของรถยนต์สมรรถนะสูง (Super Car) เป็นคดีพิเศษจำนวน 43 คดี⁴ จึงเห็นได้ว่ามูลค่าความเสียหายมีจำนวนมหาศาลที่เกิดขึ้นจากพฤติกรรมกระทำความผิดเพื่อให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์ทางธุรกิจส่วนตัวของเหล่าอาชญากร ทั้งนี้พฤติกรรมดังกล่าวเกิดขึ้นเพื่อให้ได้ผลตอบแทนในการดำรงชีวิตและอาศัยความชำนาญในการกระทำผิดกฎหมายรูปแบบต่าง ๆ และมีเครือข่ายผู้ร่วมขบวนการในการประกอบอาชญากรรมที่มักจะไม่ปรากฏความเสียหายแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งแต่ความเสียหายเกิดขึ้นกับคนในสังคมโดยรวม คือ ได้รับผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคมที่ตรงกับรูปแบบของอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ (Economic Crime) เป็นการกระทำที่ผิดต่อกฎหมาย ซึ่งมีผลกระทบต่อเศรษฐกิจและความมั่นคงของประเทศ โดยมีได้จำกัดเฉพาะความผิดกฎหมายอาญาเท่านั้น ผู้กระทำความผิดดังกล่าวมักจะเป็นผู้มีสถานภาพในสังคม มีตำแหน่งหน้าที่การงานและความรู้⁵ ซึ่งมีความเกี่ยวเนื่องเป็นปัจจัยพื้นฐานให้เกิดปัญหาสังคมทั้งปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันและความขัดแย้งทางการเมืองต่าง ๆ ทำให้รัฐเสียผลประโยชน์ไม่สามารถจัดสวัสดิการแก่ประชาชนทำให้ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของคนในสังคมเกิดปัญหาความยากจนตลอดจนปัญหาอาชญากรรมพื้นฐานรูปแบบต่าง ๆ ตามมาเกิดเป็นวงจรของปัญหาสังคมและอาชญากรรม ดังนั้นการศึกษารูปแบบลักษณะกระทำความผิดเกี่ยวกับการเลี่ยงภาษีนำเข้ารถหรู จึงมีความน่าสนใจทั้งมิติทางด้านอาชญาวิทยาสำหรับการวิเคราะห์สาเหตุของการเกิดอาชญากรรมดังกล่าว เพื่อประโยชน์แก่การเสนอแนะแนวทางในการควบคุมหรือป้องกันปัญหาจากอาชญากรรมทางเศรษฐกิจต่อไป

2. การเลี่ยงภาษีนำเข้ารถหรู

การเลี่ยงภาษีอากรนั้นเป็นประโยชน์ต่อสังคมโดยรวมประชาชนทุกคนต้องเป็นผู้รับผิดชอบในการเสียภาษีเพื่อประโยชน์ของสาธารณะ และการจัดเก็บภาษีศุลกากรในปัจจุบันมีความสำคัญกับการปกป้องอุตสาหกรรม

⁴ Department of Special Investigation, "Department of Special Investigation Collaborate with of Foreign Customs Department and Department Trade Progress, Report the Case of Smuggling Imported Cars Smuggled and Avoided the Payment of Customs Duties Damaged State Over 1,800 Million," last modified 2017, accessed January 20, 2017, <https://www.dsi.go.th/view?tid=T0001751/> [In Thai]

⁵ Veerapong Boonyopart and Suphatra Phanwichit, *Economic Crime*, 7th ed. (Bangkok: Nititham, 2014), 50. [In Thai]

บางชนิดที่ประเทศยังไม่มีควมชำนาญเพื่อให้สามารถแข่งขันกับสินค้าที่นำเข้าได้ซึ่งมีหลากหลายประเภทรวมถึงรถยนต์สมรรถนะสูง ๆ เนื่องจากวัตถุประสงค์ของการจัดเก็บภาษีอากรเพื่อใช้ในกิจการด้านต่าง ๆ ซึ่งกิจการเพื่อส่วนรวม เช่น การสร้างถนน การใช้จ่ายด้านความมั่นคง ด้านการศึกษา เป็นเครื่องมือส่งเสริมความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ซึ่งรัฐบาลจะนำเงินระบบภาษีอากรมากระตุ้นความเจริญเติบโต เช่น การลดอัตราภาษีอากรเพื่อกระตุ้นการใช้จ่ายของประชาชน การยกเว้นการจัดเก็บภาษีของธุรกิจเอกชนที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนและควบคุมการบริโภคของประชาชน เช่น การเรียกเก็บภาษีจากสินค้าประเภทฟุ่มเฟือย⁶ เช่น รถยนต์ ซึ่งมีได้จำเป็นต่อการครองชีพ รัฐจึงเก็บภาษีในอัตราที่สูงขึ้นเพื่อควบคุมการบริโภคป้องกันมิให้ประชาชนใช้จ่ายใช้สอยเงินฟุ่มเฟือยจนเกินไป เพื่อรักษาเสถียรภาพในทางเศรษฐกิจในประเทศต่อไป กรณีการประกอบธุรกิจนำเข้ารถยนต์ซึ่งเป็นรถที่มีสมรรถนะสูงและผลิตจากต่างประเทศย่อมมีอัตราการจัดเก็บภาษีอากรที่สูงกว่าปกติ สังเกตได้จากการคำนวณอากรขาเข้าซึ่งจะต้องมีการเก็บภาษีชนิดอื่นควบคู่ไปด้วยซึ่งกรมศุลกากรเป็นผู้จัดเก็บแทน ได้แก่ ภาษีมูลค่าเพิ่มจัดเก็บแทนกรมสรรพากร ภาษีสรรพสามิตจัดเก็บแทนกรมสรรพสามิต ภาษีเพื่อมหาดไทยจัดเก็บแทนกระทรวงมหาดไทย ค่าธรรมเนียมตามกฎหมายต่าง ๆ เช่น ค่าธรรมเนียมพิเศษแทนกระทรวงพาณิชย์จะมีมูลค่าสูงมาก ซึ่งสังเกตได้ว่าประเทศไทยมีโครงสร้างภาษีอุตสาหกรรมยานยนต์ภาษี⁷ ฐานภาษี อัตราภาษี ที่อาจทำให้เกิดความได้เปรียบเสียเปรียบและซ้ำซ้อนหลายประเด็น ได้แก่ อัตราภาษีที่มีหลายอัตรา แบ่งตามประเภทรถยนต์ และมีความซ้ำซ้อน โดยที่ฐานภาษีแบ่งเป็น 2 ฐาน ได้แก่ ฐานราคา ณ โรงงานอุตสาหกรรมในกรณีผลิตในประเทศ และฐานราคาฐานภาษีสำหรับการนำเข้าสินค้า หรือที่เรียกว่า ซี ไอ เอฟ (Cost Insurance and Freight: C.I.F.) รวมกับอากรในกรณีนำเข้ารถยนต์ ซึ่งต่างจากบางประเทศในกลุ่มอาเซียน เช่น พบว่าประเทศอินโดนีเซียมีการจัดเก็บภาษีจากฐานมูลค่ารถยนต์เพียงฐานเดียว อัตราภาษีแบ่งตามประเภทรถยนต์และขนาดของเครื่องยนต์ ประเทศฟิลิปปินส์มีการจัดเก็บภาษีจากฐานราคาขายเพียงฐานเดียว อัตราภาษีแบ่งตามขนาดของเครื่องยนต์และชนิดของน้ำมันเชื้อเพลิงไม่มากประเภท สำหรับสิทธิประโยชน์ทางภาษี มีการลดภาษีนำเข้าชิ้นส่วนสำเร็จรูปในอุตสาหกรรมประกอบรถยนต์ ดังตัวอย่างการคำนวณภาษีกรณีนำเข้ารถจากต่างประเทศ เช่น บริษัทผู้นำเข้ารายหนึ่ง นำเข้ารถยนต์นั่งชนิดสเตชั่นแวกอน จำนวน 1 คัน ขนาดความจุกระบอก 3400 ซีซี⁸ 198 แรงม้า (1-10) ราคาฐานภาษีสำหรับการนำเข้าสินค้า (Cost Insurance Freight: C.I.F) จำนวน 607,914.42 บาท⁹ ราคาฐานภาษีสำหรับการนำเข้าสินค้าอากรขาเข้า จำนวน 300,000 บาทบาท และอัตราภาษีสรรพสามิตตามมูลค่าร้อยละ 50 ตารางที่ 1

⁶ Tassanee Loengroungong, *Study Guide for Taxation Under the Revenue Code* (Bangkok: Krungsiam, 2017), 3. [In Thai]

⁷ Uay-pom Futrakool, *Comparative Study of Automobile Industry Tax Structure Betaween Thailand and Asean* (Education Report, Training Diplomatic Diplomas of the Ministry of Foreign Affairs) (Bangkok: Foreign Affairs, 2014), 33. [In Thai]

⁸ Cubic Centimeters (CC), Refer to Cylinder, Capacity in 1000 CC is 1 Liter.

⁹ Cost Insurance Freight: (C.I.F), Refer to Tax Base for Import of Goods Included Import Duty Excise Tax Special Legal Fees.

ตารางแสดงวิธีการคำนวณภาษีสรรพสามิตกรณีนำเข้าจากต่างประเทศ¹⁰

ภาษี สรรพสามิต	$\frac{\text{(ราคาฐานภาษีสำหรับการนำเข้าสินค้า + อากรขาเข้า + ภาษีค่าธรรมเนียมอื่นไม่รวมถึงภาษีมูลค่าเพิ่ม)} \times \text{อัตราภาษี 1}}{1 - (1.1 \times \text{อัตราภาษี})}$
ราคาฐานภาษี สำหรับการนำ เข้าสินค้า	$15,000,000 + 2,000 + 8,000,000 = 15,802,000 \text{ บาท}$
อากรขาเข้า	$3,000,000 \times 0.1 = 300,000 \text{ บาท}$
ภาษี สรรพสามิต	$\frac{(607,914.42 + 486,331.54) \times 50/100}{1 - (1.1 \times 50/100)}$ $= 547,122.98/0.45$ $= 1,215,828 \text{ บาท}$

จากตารางนี้ เมื่อคำนวณภาษีกรณีนำเข้าคันหนึ่งต้องชำระภาษีสรรพสามิตเท่ากับ 1,215,828 บาท พร้อมด้วยภาษีเก็บเพิ่มเพื่อกระทรวงมหาดไทยร้อยละ 10 ของค่าภาษี เท่ากับ 121,582.80 บาท รวมภาษีต้องชำระจำนวน 1,337,410.8 บาท ดังนั้นจะเห็นได้ว่าภาษีรถนำเข้าจะมีราคาที่ต้องชำระสูงมากซึ่งในส่วนนี้เป็นจุดที่ผู้ประกอบการต้องยอมรับในกติกากการลงทุนซึ่งเป็นแนวทางที่ถูกต้องตามที่กฎหมายกำหนด แต่ก็ประเด็นที่นำไปสู่การเลี่ยงภาษีเนื่องจากผู้ประกอบการบางรายยอมรับที่จะเสียภาษีราคาแพงไม่ได้เพราะหวังผลกำไรตอบแทนมากกว่าความถูกต้อง ดังนั้นผู้ประกอบการบางรายจึงคิดหาช่องทางอย่างใดอย่างหนึ่งอันเป็นเหตุให้ภาระภาษีลดลงหรือเป็นอันปลดเปลื้องไป โดยอาศัยทางต่าง ๆ ให้บรรลุลวัตถุประสงค์เช่นนั้นเมื่อใช้วิธีการที่ผิดกฎหมายจึงเกิดเป็นอาชญากรรมทางเศรษฐกิจเนื่องจากผลที่เกิดขึ้นนอกจากจำนวนค่าภาษีที่รัฐเก็บได้น้อยลงแล้ว ยังก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมระหว่างผู้เสียภาษีด้วยกันอีกด้วย ซึ่งเข้าข่ายเป็นการเลี่ยงภาษี หรือการหนีภาษี¹¹ ที่มีการกระทำใด ๆ เพื่อไม่ต้องเสียภาษีหรือเสียภาษีน้อยลงกว่าที่พึงเสียตามกฎหมาย โดยการที่ผู้เสียภาษีใช้วิธีการที่ผิดกฎหมาย (Illegal Mean) หรือ ฉ้อฉล (Fraud) เพื่อที่จะไม่ต้องเสียภาษีหรือเสียภาษีน้อยลง จงใจยื่นรายการแต่แสดงจำนวนเงินต่ำกว่าความเป็นจริงเพื่อที่จะเสียภาษีน้อยลง ซึ่งโดยปกติการหนีภาษีนั้น เกิดจากเจตนาหลง หรือเจตนาไม่ปฏิบัติตามกฎหมายที่บัญญัติไว้โดยชัดแจ้ง ซึ่งรูปแบบการกระทำผิดเกี่ยวกับการเลี่ยงภาษีนำเข้ารถหรูมี 2 วิธีการใหญ่ ๆ ดังนี้

วิธีที่ 1: การนำเข้ารถสภาพปกติผ่านศุลกากร แต่มีการปลอมแปลงเอกสารโดยผู้กระทำผิดนิยมใช้วิธีการปลอมแสดงการซื้อสินค้า หรือรายการแจ้งสินค้า (Invoice) กับผู้ซื้อเปรียบเหมือนใบเสร็จในการซื้อขยารถจากต้นทางโดยเปลี่ยนแปลงราคาของรถไปครั้งหนึ่ง รวมถึงเปลี่ยนอัตราแลกเปลี่ยนจากเงินปอนด์ เงินยูโร หรือเงินดอลลาร์สหรัฐ เพื่อปลอมแปลงราคาที่ตั้งจริง เพื่อจะเสียภาษีที่ราคาถูกลง หรือมีการลักลอบนำรถยนต์เก่าใช้แล้วเข้ามาในราชอาณาจักรและอ้างว่าเป็นรถจดทะเบียนถูกต้องสร้างความเสียหายให้กับประชาชนผู้บริโภค

¹⁰ Revenue Department, "How to Calculate Excise Tax Imported from Abroad," last modified 2017, accessed August 2, 2017, https://www.excise.go.th/KNOWLEDGE/GOODS_KNOW/CAR/WEBPORTAL16200023309/ [In Thai]

¹¹ Chaisit Trachutham, *Fundamental of Tax Law*, 10th ed. (Bangkok: Arun, 2015), 776. [In Thai]

และส่งผลกระทบต่อการจัดเก็บรายได้ของรัฐ ซึ่งการกระทำดังกล่าวเข้าข่ายความผิดฐานลักลอบนำของต้องห้าม ต้องจำกัดเข้ามาในราชอาณาจักรโดยไม่ได้รับอนุญาต และความผิดฐานปลอมเอกสาร ใช้เอกสารปลอมแจ้งข้อความอันเป็นเท็จต่อเจ้าพนักงาน¹² ซึ่งเมื่อเจ้าหน้าที่จากกรมสอบสวนคดีพิเศษ หรือดีเอสไอ เข้าไปตรวจสอบ สถานที่ตั้งตามทีระบุไว้ผลปรากฏว่า ที่ตั้งบริษัทเป็นห้องแถว ร้านขายปุ๋ย บางบริษัทเป็นที่ตั้งแพลตฟอร์มขาย ซึ่งมีการซื้อขายรถหลักร้อยละล้านบริษัทเหล่านี้แทบไม่มีตัวตนอยู่จริง อย่างไรก็ตามนอกจากนี้จากการตรวจสอบของเจ้าหน้าที่จากกรมสอบสวนคดีพิเศษและเจ้าหน้าที่จากสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติที่มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลกับประเทศอังกฤษนั้นพบว่า รถที่นำมาจากประเทศอังกฤษบางคันเป็นรถที่หลบเลี่ยงธุรกิจกู้เงิน หรือถูกโจรกรรมและพบในประเทศไทย จำนวน 40 คัน รวมถึงการนำเข้ามาขายโดยใช้ตลาดสีเทา (Grey Market) ซึ่งจำหน่ายสินค้านำเข้าที่ไม่ได้รับการแต่งตั้งจากเจ้าของแบรนด์ (Brand) อย่างเป็นทางการ หรือขายในโชว์รูมรถ แต่ราคาขายต่ำกว่าราคาจริงที่รวมภาษีที่ถูกต้องแล้ว ซึ่งในส่วนนี้เจ้าของธุรกิจจึงมีความผิดฐานฉ้อโกงตามมาตรา 341 แห่งประมวลกฎหมายอาญา นอกจากนี้รถบางรุ่นมีการอ้างสิทธินำเข้ารถยนต์นักเรียน¹³ ซึ่งระเบียบนี้ยกเว้นอัตราภาษีให้กับนักเรียนไทยในต่างแดนให้นำเข้ารถยนต์ที่มีอายุการครอบครองไว้ใช้งานไม่ต่ำกว่า 2 ปี ซึ่งจะเสียภาษีในอัตราร้อยละ 30 ต่อคัน แต่เมื่อเจ้าหน้าที่กรมสอบสวนคดีพิเศษตรวจสอบพบว่า มีการสวมซื่อนักเรียนไทยในต่างแดน เพื่อใช้สิทธิซื้อรถยนต์เพื่อส่งเข้ามาในประเทศไทย โดยรถยนต์ที่นำเข้าไม่ใช้รถมือสองที่มีอายุการใช้งานตั้งแต่ 2 ปีขึ้นไป แต่เป็นรถยนต์ใหม่ที่นำมาทำเอกสารปลอมในการสำแดงต่อกรมศุลกากร โดยกลุ่มผู้นำเข้าจะเลือกนำเข้ารถยนต์จากประเทศอังกฤษและญี่ปุ่น เนื่องจากเป็นรถยนต์ที่ติดตั้งพวงมาลัยอยู่ด้านขวาเช่นเดียวกับรถยนต์ที่ใช้ขับขีในประเทศไทย ทั้งนี้ การหลีกเลี่ยงอากรโดยการสำแดงเท็จแล้ว ในความผิดฐานนี้ยังรวมถึงกรณีนำของที่ได้รับการยกเว้นอากรหรือลดหย่อนอากรโดยมีเงื่อนไขเข้ามาในราชอาณาจักร หากภายหลังการนำเข้า ผู้นำเข้าไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขของการยกเว้นหรือลดหย่อนอากร ทำให้สิทธิการยกเว้นอากรหรือลดหย่อนอากรสิ้นสุดลงของนั้นจะต้องเสียภาษีอากร ซึ่งความผิดฐานหลีกเลี่ยงอากรตามมาตรา 99 แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2469 ที่ว่าความผิดฐานนี้เป็นความผิดเกี่ยวกับเอกสารที่ผู้นำเข้า ผู้ส่งออก หรือตัวแทนต้องจัดทำ หรือรักษา หรือยื่น หรือตอบข้อซักถาม ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้ถูกต้องสมบูรณ์ตามความเป็นจริง นอกจากนี้ ความผิดยังตกไปถึงผู้ซื้อรถด้วย เนื่องจากการซื้อรถยนต์ที่มีผู้ลักลอบนำเข้ามาในราชอาณาจักรโดยหลีกเลี่ยงอากรมีความผิดตามมาตรา 27 ทวิ 41 แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2469 ซึ่งหากเจ้าหน้าที่รัฐมีความสงสัยและขอตรวจสอบแล้วพบความผิดปกติเกี่ยวกับราคาค่าการซื้อขายหรือแหล่งที่มีของรถตามรูปแบบความผิดทางศุลกากรสามารถเข้าตรวจยึด ริบของกลางตามมาตรา 33 แห่งประมวลกฎหมายอาญาให้ตกเป็นของแผ่นดิน ซึ่งความผิดตามกฎหมายศุลกากรเป็นความผิดที่เกิดจากข้อห้าม (Mala Prohibita) ในความผิดบางมาตรา การกระทำความผิดไม่ต้องมีเจตนาก็เป็นความผิด โดยเฉพาะความผิดตามมาตรา 27 และมาตรา 99 แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2469 ส่วนความผิดตามมาตราอื่น ๆ คงเป็นไป

¹² Department of Special Investigation, "DSI Expands Luxury Car to Take Corruption Taxes," last modified 2017, accessed January 22, 2018, <https://www.dsi.go.th/Detail/T0001751/> [In Thai]

¹³ Nutthaphon Dachasing, "Drill Method to Avoid Luxury Car Tax Evasion," last modified 2017, accessed May 24, 2017, <http://www.grandprix.co.th/%E0/> [In Thai]

ตามหลักทั่วไปของความผิดทางอาญาคือต้องมีเจตนาถึงจะเป็นความผิด ทั้งนี้ การกระทำผิดกฎหมายของผู้ซื้อจึงเข้าข่ายเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ โดยจะมีส่วนเกี่ยวข้องทั้งในฐานะที่ตกเป็นเหยื่อซึ่งรถนำเข้าผิดกฎหมายและเป็นผู้กระทำผิดในการซื้อรถที่นำเข้าผิดกฎหมายด้วยเช่นกัน

วิธีที่ 2: การเลี่ยงภาษีนำเข้ารถหรูโดยผ่านวิธีการแยกชิ้นส่วนจัดประกอบ หรือนำเข้าอะไหล่รถยนต์ โดยมีก่นารถจากการประมูลรถยนต์มือสองสภาพดีจากประเทศญี่ปุ่น ทั้งรถซูเปอร์คาร์ (Super Car) รถสปอร์ต (Sport Car) รวมถึงรถสะสม นำมาถอดอุปกรณ์โดยไม่มีดัดแปลง เช่น บางคันถอดเฉพาะล้อหรือประตูและฝากระโปรงรถ เพื่อหลีกเลี่ยงระเบียบกระทรวงพาณิชย์ พ.ศ. 2549 ที่ห้ามนำรถยนต์มือสองจากต่างประเทศทั้งคัน ขบวนการรถจัดประกอบ จะนำรถยนต์ที่ผ่านกรรมวิธีดังกล่าวขนส่งใส่ตู้คอนเทนเนอร์ (Container Truck) ส่งกลับมาทางเรือ มีการสำแดงการนำเข้าต่อศุลกากรว่านำเข้าอะไหล่รถยนต์เพื่อจ่ายภาษีราคาถูก เพราะเป็นคนละประเภทกับการนำเข้ารถยนต์ โดยออกใบแสดงการซื้อสินค้า (Invoice) ในรูปแบบนำเข้าของบริษัทหลากหลายชื่อให้ยากต่อการตรวจสอบ ก่อนจะนำรถมาประกอบขึ้นเป็นคัน และนำไปประเมินเสียภาษีสรรพสามิตในราคาหน้าโรงงานที่ตัวเองเป็นคนประเมิน ทุกขั้นตอนจึงถูกกว่าการเสียภาษีนำเข้าอย่างถูกต้อง ซึ่งรองอธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ¹⁴ เปิดเผยว่าวิธีการในการหลบเลี่ยงภาษีบริษัทที่นำเข้าจะรับรายการจากผู้ซื้อ แล้วก็นำเข้ามาโดยจะต้องสำแดงให้ศุลกากรเห็นว่ารถยนต์ที่นำเข้านั้นมาแบบเป็นชิ้นส่วน เพราะหากนำเข้ามาทั้งคันจะถือว่าเป็น “รถนำเข้า” จะมีอัตราภาษีแตกต่างกันมาก เนื่องจากว่าหากนำเข้ามาในราชอาณาจักรทั้งคัน¹⁵ โดยมีขบวนการปลอมแปลงเอกสารว่านำเข้ามาเป็นชิ้นส่วน มีบริษัทนำเข้าตัวถัง บริษัทนำเข้าเครื่องยนต์ และส่งต่อไปให้บริษัทรถยนต์นำไปเสียภาษีสรรพสามิต เพื่อนำไปขอจดทะเบียนต่อกรมการขนส่งทางบก ซึ่งราคารถจัดประกอบจะเสียภาษีเป็นชิ้นส่วน โดยมีการเรียกเก็บภาษีเพียงร้อยละ 80 จากราคาที่สำแดง ขณะที่รถนำเข้าทั้งคันจะมีการเรียกเก็บภาษีสูงสุดถึงร้อยละ 328 จากราคาที่ซื้อแสดงชิ้นส่วนเครื่องยนต์และตัวถัง เมื่อได้รับใบอนุญาตแล้วต้องหาโรงงานประกอบรถที่ได้รับอนุญาตจากกรมสรรพสามิตเพื่อประกอบรถให้เป็นคัน จากนั้นก็ต้องนำไปจดทะเบียนเป็นรถจัดประกอบที่กรมการขนส่งทางบก และนำไปเสียภาษีสรรพสามิตเหมือนรถป้ายแดงโดยกรมสรรพสามิตจะประเมินราคาว่ารถรุ่นไหน เครื่องยนต์ขนาดใด เสียภาษีเท่าไร เช่น ข้อมูลกรมสรรพสามิตระบุว่ารถที่มีเครื่องยนต์ไม่เกิน 2,800 ซีซี เสียภาษีร้อยละ 30 จากราคาประเมิน รถที่มีเครื่องยนต์เกิน 2,800 ซีซี เสียภาษี ร้อยละ 50 ของราคาประเมิน แต่หากนำเข้ารถหรูทั้งคันจะต้องเสียภาษีรถนำเข้าถึงร้อยละ 300 ของราคา รถอย่างเช่น รถนิสสันคิวบ์ หากนำเข้ามาอย่างถูกต้อง ราคาขายจะตกอยู่คันละ 1.6 ล้านบาท ขณะที่รถยนต์จัดประกอบมือสองที่ได้ป้ายแดงมา จะขายอยู่ราวคันละ 6-7 แสนบาท ดังนั้นตามอู่รถยนต์หลายแห่งจะพบรถ

¹⁴ Suwichai Weerawan, “DSI Unveils “4 Business Groups” Laundering Billions Worth of Billion,” Up to Date Column, *Online Manager*, June 6, 2017, accessed June 9, 2017, <http://www.manager.co.th/SpecialScoop/ViewNews.aspx?NewsID=9600000057342/> [In Thai]

¹⁵ Department of Special Investigation, “Department of Special Investigation Collaborate with the Customs Department Announces Progress the Case of Smuggling Imported Cars Smuggled and Avoided the Payment of Customs Duties,” last modified 2017, accessed January 22, 2018, <https://www.dsi.go.th/view?tid=T0001930/> [In Thai]

หุที่นำเข้าโดยวิธีการดังกล่าวหลายคัน¹⁶ ทั้งรถเฟอร์รารีมาติดแก๊สมาติดถังแก๊สแบบโดนัทที่อยู่ชมรถยนต์ในย่าน เชียงกง ซึ่งถือเป็นเรื่องผิดปกติเป็นอย่างยิ่ง เพราะเศรษฐีที่มีเงินซื้อรถเหล่านี้มาขับเล่น ไม่มีความจำเป็นที่ต้อง นำรถยนต์มาติดแก๊สเพื่อความประหยัด รวมถึงรถลัมโบกินี (Lamborghini Gallardo) ราคากว่า 30 ล้าน นิสสันจีทีอาร์ (Nissan GT-R) มาสด้าอาร์เอ็กซ์ 8 (Mazda RX 8) เบนซ์สปอร์ต (Mercedes-benz Sport) โตโยต้าอัลฟาร์ด (Toyota Alphard) และรถคลาสสิกอย่างมินิคูเปอร์ (Mini Cooper) ใช้วิธีการเดียวกัน อีกจำนวนมาก

2.1 อาชญากรรมที่เกี่ยวข้อง

เมื่อวิเคราะห์ความผิดในกรณีเลียงภาชีนำเข้ารถหุ เป็นการหลีกเลี่ยงภาษีสรรพากร และภาษี สรรพสามิต นั้นมีลักษณะเป็นอาชญากรรมทางเศรษฐกิจเนื่องจากพบว่า ลักษณะการกระทำผิดนั้นมีหลายชั้น ตอนและเกี่ยวข้องกับบุคคลหลายส่วนตามบทบาทหน้าที่ซึ่งเมื่อมาประกอบการดำเนินงานร่วมกันแล้วทำให้ความ ประสพผลสำเร็จในเชิงธุรกิจ แต่อย่างไรก็ตาม ยังเกี่ยวข้องกับการกระทำผิดกฎหมายอีกหลายประการ ดังนั้น พฤติการณ์มีลักษณะที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบของอาชญากรรมหลักดังต่อไปนี้

1) อาชญากรรมคอปกขาว (White Collar Crime) การเลียงภาชีนำเข้ารถหุจะเกิดขึ้นและสำเร็จ ได้ คาดว่าจะมีการร่วมมือกับเจ้าหน้าที่รัฐที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ศุลกากรเพราะต้องทำหน้าที่ในการตรวจสอบ แห่่งที่มาราคาของรถ เพื่อนำมาคำนวณการจัดเก็บภาษีที่จะต้องนำจ่ายเป็นรายได้แก่รัฐ ซึ่งในส่วนนี้หากว่า เจ้าหน้าที่ศุลกากรไม่มีความเกี่ยวข้องหรือได้รับประโยชน์จากผู้กระทำผิด และขาดความเข้มงวดในการตรวจสอบ หลักฐานหรือปล่อยให้เกิดช่องว่างในกระบวนการการโก่งภาษีที่ลักษณะการกระทำของเจ้าหน้าที่ศุลกากรดังกล่าว นั้นมีลักษณะเป็นอาชญากรรมคอปกขาว (White Collar Crime) คือ การทุจริต เป็นการปฏิบัติในตำแหน่งหรือ หน้าที่หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในพฤติการณ์ที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่ามีตำแหน่งหรือหน้าที่ หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งนี้ เพื่อหาแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น¹⁷ และ ประพฤติมิชอบในราชการซึ่งเป็นเรื่องของการใช้อำนาจหรืออิทธิพลในตำแหน่งหน้าที่ราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว ส่งผลทำให้รัฐเสียหายได้จากการจัดเก็บภาษีที่มีมูลค่ามหาศาล ซึ่งหากกล่าวในเชิงกฎหมายก็จะเรียกได้ว่าเป็นการทุจริตคอร์รัปชัน¹⁸ เจ้าหน้าที่รัฐดังกล่าวมีความโน้มเอียงใช้อำนาจและตำแหน่งสาธารณะหาผลประโยชน์ ส่วนตัว หรือหาแสวงหาผลประโยชน์ให้แก่กลุ่มพวกพ้องของตนเอง ซึ่งการเลียงภาชีของผู้ประกอบการที่นำเข้ามา โดยสำเร็จทั้ง 2 วิธีนั้น เกิดขึ้นได้เนื่องจากเจ้าหน้าที่รัฐมีส่วนเกี่ยวข้องในการตรวจผ่านแบบหลวมในเรื่องของ เอกสารประกอบการพิจารณาเพื่อคำนวณการเก็บภาษีให้ได้เต็มอัตราที่กฎหมายกำหนดทั้งนี้ น่าจะได้รับผลตอบแทนจากผู้กระทำผิดจึงทำให้การตรวจสอบความผิดปกตินั้นผ่านไป

¹⁶ Thai Journalists Association, "Assembling Motor Vehicle, Fraudulent State Tax 1,000 Million," Journalists' Association Library Journalist Column, *DailyNews*, March 2, 2011, accessed June 2, 2017, http://www.tja.or.th/index.php?option=com_content&view=article&id=2383:-2554-1000-&catid=51:2009-09-10-04-33-27&Itemid=30/ [In Thai]

¹⁷ Siriluksana Kromun et al., *Corruption* (Chiang Mai: Public Policy Institute, Chiang Mai University, 2014), 11. [In Thai]

¹⁸ Announcement of the National Anti-corruption Commission, "Criteria for the Receipt of Property or Any Other Benefit by the Morality of Government Officials B.E. 2543," December 19, 2000. [In Thai]

2) อาชญากรรมองค์กร (Organized Crime) กระบวนการเลียงภาษินำเข้ารถหรมีลักษณะเป็น อาชญากรรมร่วมกันกระทำผิดซึ่งหมายความถึงอาชญากรรมซึ่งอาชญากรได้รวมตัวเข้าด้วยกันตามสายการบังคับบัญชาในรูปขององค์กร¹⁹ โดยจัดการวางแผนและการดำเนินงานเพื่อประกอบธุรกิจผิดกฎหมายประเภทต่าง ๆ อย่างมีระบบเป็นขบวนการ บางครั้งถ้าจำเป็นก็จะใช้วิธีการรุนแรงซึ่งส่วนใหญ่จะมีอิทธิพลทางการเงิน เศรษฐกิจ และการเมืองสนับสนุนหรือให้ความร่วมมือ ทำให้สามารถประกอบกิจการทุจริตต่าง ๆ ได้สะดวก ตั้งแต่กระบวนการนำรถหลบหนีการเข้าซื้อ การขนส่งออกมาจากประเทศอังกฤษ กระทั่งการตรวจสอบรถขณะนำเข้า ซึ่งต้องอาศัย บุคคลหลายส่วนจากหลากหลายหน้าที่ที่จะทำให้สามารถนำรถเข้ามาขายในโชว์รูมหรือตลาดขายรถในประเทศไทยได้ จึงมีลักษณะเป็นร่วมกันกระทำผิดซึ่งมีคณะบุคคลตั้งแต่สามคนขึ้นไปที่รวมตัวกันช่วงระยะเวลาหนึ่งและร่วมกันกระทำการใด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อกระทำความผิดร้ายแรงและเพื่อได้มาซึ่งผลประโยชน์ทางการเงิน ทรัพย์สิน หรือผลประโยชน์ทางวัตถุอย่างอื่นไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมเข้าข่ายเป็นความผิดแบบ “องค์กรอาชญากรรม” ของไทย มาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ. 2556 บัญญัติว่า องค์กรอาชญากรรม หมายความว่า คณะบุคคลตั้งแต่สามคนขึ้นไปที่รวมตัวกันช่วงระยะเวลาหนึ่งและร่วมกันกระทำการใด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อกระทำความผิดร้ายแรงและเพื่อได้มาซึ่งผลประโยชน์ทางการเงิน ทรัพย์สิน หรือผลประโยชน์ทางวัตถุอย่างอื่นไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม และ องค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ หมายความว่า องค์กรอาชญากรรมที่มีการกระทำความผิดซึ่งมีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้ 1) ความผิดที่กระทำในเขตแดนของรัฐมากกว่าหนึ่งรัฐ 2) ความผิดที่กระทำในรัฐหนึ่ง แต่การเตรียม การวางแผน การสั่งการ การสนับสนุน หรือการควบคุมการกระทำความผิดได้กระทำในอีกรัฐหนึ่ง 3) ความผิดที่กระทำในรัฐหนึ่ง แต่เกี่ยวข้องกับองค์กรอาชญากรรมที่มีการกระทำความผิดมากกว่าหนึ่งรัฐ และ 4) ความผิดที่กระทำในรัฐหนึ่ง แต่ผลของการกระทำที่สำคัญเกิดขึ้นในอีกรัฐหนึ่ง “ความผิดร้ายแรง” หมายความว่า ความผิดอาญาที่กฎหมายกำหนดโทษจำคุกขั้นสูงตั้งแต่สี่ปีขึ้นไปหรือโทษสถานที่หนักกว่านั้น “พนักงานสอบสวน” หมายความว่า พนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา “พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งอัยการสูงสุด หรือผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ แต่งตั้งให้ช่วยเหลือพนักงานสอบสวน ในการสืบสวนสอบสวนและป้องกันปราบปรามการกระทำความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติตามพระราชบัญญัตินี้ และเมื่อพิจารณากระบวนการกระทำผิดต่าง ๆ ดังกล่าวแล้วทำให้พบลักษณะความผิดเป็นอาชญากรรมข้ามชาติ (Transnational Crimes) อีกด้วย เนื่องจากส่งผลร้ายแรงซึ่งมีผลกระทบมากกว่าประเทศหนึ่งมีลักษณะความเสียหายเป็นอาชญากรรมข้ามชาติตามอนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ ที่ให้ความหมายถึงคดีเกี่ยวกับฐานความผิดที่มีลักษณะเป็นกลุ่มองค์กรอาชญากรรม การฟอกทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำผิด การทุจริตคอร์รัปชัน และการขัดขวางกระบวนการยุติธรรมนั่นเอง

2.2 สาเหตุการเลียงภาษินำเข้ารถหรม

1) ปัจจัยที่มีผลต่อการหลีกหนีภาษินำเข้ารถหรมมากที่สุด คือ โครงสร้างทางภาษินำเข้ารถหรมนั้นมีการเก็บภาษินำเข้าหลายประเภท และหลายอัตรา ทำให้อัตราภาษินำเข้ามีราคาแพง เช่น รถนำเข้าทั้งคันจะมีการเรียกเก็บ

¹⁹ Prathaung Thaniyaphon, *Criminology and Penology* (Bangkok: Ramkhamhaeng University, 2005), 12. [In Thai]

ภาษีสูงสุดถึงร้อยละ 328 จึงเป็นเหตุให้ผู้ประกอบการบางรายพยายามหาวิธีการเลี่ยงการจ่ายภาษีในอัตราที่สูงมากดังกล่าว ดังนั้นจากอัตราภาษีที่แตกต่างตามประเภทการนำเข้ารถทำให้ผู้ประกอบการบางรายอาศัยเป็นช่องทางในการเลี่ยงภาษีเพื่อลดการจ่ายภาษีที่มีอัตราสูงกว่า²⁰

2) สาเหตุจากค่านิยมและทัศนคติที่เห็นแก่ตัวของผู้กระทำผิด คือ การค้าแบบทุนนิยมที่ให้ทุกคนมุ่งสู่เป้าหมายเดียวกัน คือ ความมั่งคั่งทางวัตถุหรือวัตถุนิยม ซึ่งในปัจจุบันค่านิยมไทยจะมีลักษณะสากลมากขึ้น เช่น นิยมยกย่องวัตถุราคาแพง ความมั่งคั่ง หูหยาพุ่มเฟิย ความเป็นอิสระเป็นตัวของตัวเองไม่ยึดมั่นในประเพณี ชื่นชมวัฒนธรรมตะวันตกและเทคโนโลยีสมัยใหม่ ๆ โดยค่านิยมทำหน้าที่เป็นแบบแผนสำหรับการตัดสินใจการแก้ไขข้อขัดแย้งต่าง ๆ ในบางกรณีบุคคลต้องเผชิญกับสถานการณ์บางอย่างที่ขัดแย้งกัน ทำให้เขาต้องเลือกทางใดทางหนึ่ง ในส่วนความผิดที่เกี่ยวข้องกับเจ้าหน้าที่รัฐก็แสดงให้เห็นว่าเขาเลือกที่จะปฏิบัติหน้าที่มีลักษณะทุจริตเพื่อให้ได้ผลตอบแทนบางอย่างที่เขาพอใจ ประกอบกับมีค่านิยมที่มุ่งหวังความร่ำรวย ทำให้ขาดคุณธรรมจริยธรรมไม่สนใจความถูกต้องจึงจ้องหาวิธีการหลบเลี่ยงภาษีโดยไม่สนใจความเสียหายที่จะเกิดขึ้นกับประเทศชาติและคนในสังคมโดยรวม ซึ่งสามารถนำทฤษฎีอาชญาวิทยา มาอธิบายสาเหตุของการเกิดอาชญากรรมทางเศรษฐกิจที่เกิดจากการทัศนคติหรือความคิดส่วนบุคคลของผู้กระทำผิด ว่าบุคคลจะมีการเลือกอย่างมีเหตุผลและมีความมีอิสระทางความคิดและหลักการคิดเลือกที่จะกระทำตามทฤษฎีการเลือกอย่างมีเหตุผล (Rational Choice)²¹ ตามแนวคิดของแกรี่ เบเกอร์ (Gary Becker) และโรเบิร์ต ครอช (Robert Crouch) ทำให้ผู้กระทำผิดในกรณีการเลี่ยงภาษีนำเข้ารถรุ่นนี้เลือกที่จะละเมิดกฎหมายเมื่อได้ตัดสินใจเสี่ยงกับผลตอบแทนที่มีมูลค่ามหาศาล และปัจจัยด้านสถานการณ์ที่เขาเชื่อว่าสามารถควบคุมหรือจัดการไม่ให้ถูกจับได้ ดังนั้นก่อนที่จะเลือกทำผิด อาชญากรผู้ใช้เหตุผล (Reasoning Criminal) ได้ประเมินความเสี่ยงที่จะเกิดด้วยการพิจารณาไตร่ตรองแล้ว และคาดคะเนถึงโทษที่จะได้รับ โดยใช้ค่านิยมของอาชญากรรมเรื่อง “กล้าได้ กล้าเสีย” เมื่อได้ทบทวนด้วยเหตุผลต่าง ๆ แล้วเขาจะตัดสินใจที่จะประกอบอาชญากรรมตามประเภทที่ต้องการ ได้มีการชั่งน้ำหนักการกระทำและหากการลงโทษไม่รุนแรง พิจารณาแล้วคุ้มเสียจึงประกอบอาชญากรรมขึ้นนั่นเอง

3) ค่านิยมความหรูหราของผู้ซื้อรถหรู คือ มีประชาชนกลุ่มหนึ่งซึ่งมีรายได้สูงหรือฐานะทางเศรษฐกิจดีที่มักจะเลือกซื้อรถยนต์ที่ส่งเสริมภาพลักษณ์ที่หรูหรา เนื่องจากการใช้รถหรูสามารถตอบโจทย์ความต้องการของผู้บริโภคด้านภาพลักษณ์ที่ผู้บริโภคต้องการได้ เช่น รถเมอเซเดสเบนซ์ (Mercedes-benz) มีภาพลักษณ์ที่ชัดเจนว่าหรูหรา ภูมิฐาน ก็ะเหมาะกับผู้บริโภคที่ต้องการความภูมิฐาน บ่งบอกสถานภาพทางสังคมได้ดี หรือ บีเอ็มดับเบิลยู (BMW) ที่มีภาพลักษณ์หรูหรา แต่แฝงด้วยความสปอร์ต เร้าใจ เหมาะกับผู้บริโภค²² ดังนั้นกิจการค้าขายรถหรูจึงเป็นอีกหนึ่งธุรกิจที่มีอุปสงค์จากกลุ่มลูกค้าที่มีกำลังซื้อสูงและเป็นที่น่าดึงดูดแก่นักลงทุนที่หวังผล

²⁰ Somchai Jitsukh, Amornthep Jhawara and Chaisit Anuchitworawong, “Socio-Economic Measures: Analyzing Tax Information and Expansion of Taxes,” Documents for the Thailand Institute of Development Research Seminar 2009, Bangkok, November 22-26, 2009. 55. [In Thai]

²¹ Sudsangaun Sutheesorn, *Criminology*, 2nd ed. (Bangkok: Thammasat University Press, 2015), 61. [In Thai]

²² Thanachai Chalermchai, “Factors influencing the Selection of Purchasing Luxury Cars of People in Samutprakan Province,” (Independent Study is Part of the Master of Business Administration, Faculty of Business Administration, Bangkok University, 2014), 42. [In Thai]

ตอบแทนสูงเช่นกัน และเชื่อมโยงกับอัตราภาษีที่แตกต่างกัน จึงสร้างโอกาสให้เกิดการหาวิธีลดต้นทุนกระบวนการนำเข้ามายาจนเกิดปัญหาหลบเลี่ยงภาษี หรือตัดแปลงรถเพื่อนำเข้ามาเสียภาษีในอัตราที่ถูกลงนั่นเอง หรือเมื่อวิเคราะห์แล้วจะพบว่าเข้าข่ายเป็นสาเหตุให้เกิดอาชญากรรมตามทฤษฎีสามเหลี่ยมอาชญากรรม (Crime Triangle Theory)²³ ซึ่งมีองค์ประกอบดังนี้ 1) ผู้กระทำผิด คือ ผู้ประกอบการที่มุ่งผลตอบแทนทางธุรกิจที่สูงที่ขาดคุณธรรมจริยธรรม 2) เหยื่อ คือ ผู้ที่ต้องการซื้อรถหรือผู้ที่มีค่านิยมใช้รถที่ราคาแพงเพื่อตอบสนองภาพลักษณ์ทางสังคมของตนเอง และ 3) โอกาส คือ โครงสร้างทางภาษีนำเข้ารถ ซึ่งมีอัตราภาษีที่แตกต่างกันตามประเภทของรถที่นำเข้า ดังนั้นครบองค์ประกอบทั้ง 3 ด้าน ดังกล่าวข้างต้น จะทำให้เกิดอาชญากรรมขึ้น

4) สาเหตุจากการเปิดเสรีทางการค้าเมื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน การเปลี่ยนแปลงลักษณะทางเศรษฐกิจที่มีการเคลื่อนย้ายเงินทุน และสินค้ามีการโยกย้ายอย่างเสรีมักเกิดขึ้นในประเทศที่มีระบบเศรษฐกิจแบบเสรีขณะที่การตรวจสอบการทำธุรกรรมของรัฐมีอยู่อย่างจำกัด ทำให้ผู้กระทำความผิดเห็นโอกาสในการกระทำความผิดมากขึ้น เพื่อแสวงหาผลประโยชน์โดยผ่านการทำธุรกรรมดังกล่าว โดยหาช่องทางการเคลื่อนย้ายเงินทุนอย่างเสรี เช่น การฟอกเงินและการเลี่ยงภาษี ส่งผลให้เกิดโอกาสการกระทำความผิดที่มีลักษณะเป็นอาชญากรรมข้ามชาติมากขึ้น

3. สรุปผล และข้อเสนอแนะ

3.1 สรุปผล

การเลี่ยงภาษีนำเข้ารถหรู นั้นมีลักษณะความเสียหายเป็นอาชญากรรมทางเศรษฐกิจที่มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจของชาติโดยตรง เมื่ออาชญากรรมชนิดนี้เกิดขึ้นก็จะทำให้เศรษฐกิจของประเทศมีสถานะถดถอย ซึ่งมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับมูลค่าความเสียหายจากการกระทำความผิด ในกรณีการเลี่ยงภาษีนำเข้ารถหรู นั้นทำให้รัฐสูญเสียรายได้จากการจัดเก็บภาษีซึ่งมีมูลค่ากว่าสองพันล้านบาทซึ่งเป็นจำนวนมหาศาล อีกทั้งความผิดที่เกี่ยวข้องกับการคอร์รัปชันจากเจ้าหน้าที่รัฐ ย่อมทำให้นักลงทุนจากต่างประเทศเกิดความไม่ไว้วางใจจึงเป็นอุปสรรคต่อการบริหารและพัฒนาประเทศที่ส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตของประชาชนภายในประเทศ ตลอดจนเป็นสาเหตุให้เกิดปัญหาสังคมและอาชญากรรมพื้นฐานอื่น ๆ ตามมา อย่างไรก็ตาม การใช้หน่วยงานพิเศษเพื่อทำการป้องกันปราบปรามและการลงโทษอย่างหนักอาจจะแก้ปัญหาได้มาก แต่สิ่งจำเป็นมากที่สุดที่จะช่วยป้องกันปัญหาอาชญากรรมลักษณะนี้ให้ได้ผลดีที่สุด คือ ต้องช่วยกันสร้างค่านิยมที่พึงงามให้เกิดขึ้นในสังคม และประชาชนทุกคนควรมีคุณธรรมจริยธรรมประกอบกับความซื่อสัตย์สุจริตและคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน หากทุกคนในสังคมมีค่านิยมที่ดี มีจิตใจที่เข้มแข็งมุ่งกระทำแต่ในสิ่งที่ถูกต้องที่พึงงาม ก็จะไม่เกิดปรากฏการณ์ความเสียหายแก่สังคม

²³ Adul Sangsingkwaw, *National Crime Suppression Manual* (Bangkok: Royal Thai Police, 2014), 14. [In Thai]

3.2 ข้อเสนอแนะ

การป้องกันปัญหาอาชญากรรมทางเศรษฐกิจกรณีการเลี่ยงภาษีนำเข้ารถยนต์ที่พบว่า มาตรการป้องกันการเลี่ยงภาษีที่มีอยู่ในปัจจุบันยังไม่สามารถควบคุมปัญหาการเลี่ยงภาษีได้อย่างครอบคลุม ดังนั้นจึงควรพิจารณาหารูปแบบมาตรการป้องกันการเลี่ยงภาษีอากรที่มีประสิทธิภาพ เพื่อประสิทธิผลในการจัดเก็บภาษีสูงสุด ทำให้รัฐมีรายได้อย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วยดังต่อไปนี้

3.2.1 ข้อเสนอแนะทั่วไป

1) การป้องกันอาชญากรรมทางเศรษฐกิจในกรณีเลี่ยงภาษีนำเข้ารถยนต์หรือภาษีประเภทอื่น ๆ คือ กรมศุลกากรควรสร้างค่านิยมที่ดีแก่ประชาชนเกี่ยวกับกฎหมายภาษีในทางที่เป็นประโยชน์แก่ผู้เสียภาษี เนื่องจากหากกล่าวถึงการกำหนดภาษีในการประกอบธุรกิจนำเข้าหุราคาแพงและมีอัตราภาษีที่สูงมากจนเกินไปจะมีผลทำให้ผู้เสียภาษีอาจดำเนินการในหลายลักษณะเพื่อที่จะหลีกเลี่ยงภาษี ดังนั้นภาครัฐควรมีมาตรการให้ประชาชนทั่วไปหรือผู้ประกอบการทราบประโยชน์จากการที่รัฐนำไปบริหารจัดการประเทศอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งจะช่วยส่งเสริมทัศนคติที่ดีและยินยอมเสียภาษีให้แก่รัฐบาลโดยสมัครใจ

2) ประชาชนควรน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มาเป็นแนวทางในการดำรงชีวิต คือ อยู่บนความพอประมาณ ประหยัดไม่ฟุ่มเฟือย ควรดำเนินชีวิตตามค่านิยมที่ดีในด้านคุณธรรมจริยธรรมมากกว่าค่านิยมทางด้านวัตถุ เพื่อจะได้มีภูมิคุ้มกันที่ดีไม่นำพาตนไปตกเป็นเหยื่อสังคมทางด้านวัตถุนิยม ก็จะสามารถช่วยลดโอกาสการตกเป็นเหยื่อกระบวนการนำเข้ารถยนต์จากการเลี่ยงภาษีนำเข้าได้ หรือหากเป็นผู้ประกอบธุรกิจนำเข้ารถยนต์ดำเนินกิจการอย่างซื่อสัตย์สุจริต มีจริยธรรมดำเนินกิจการบนหลักความถูกต้องตามกฎหมายเป็นหลัก ก็จะช่วยลดปัญหาและผลกระทบจากการกระทำผิดหรือการประกอบอาชญากรรมทางเศรษฐกิจได้

3.2.2 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1) ควรให้มีการปรับปรุงฐานภาษีรถยนต์ เนื่องจากมีการเก็บจากหลายอัตรา จึงเกิดความยุ่งยากในการจัดเก็บภาษี เป็นอุปสรรคต่อการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมยานยนต์และการวางแผนในการเสียภาษีของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมผู้นำเข้าเป็นอย่างมาก อีกทั้งการเก็บภาษีอัตราภาษีหลายอัตราไม่ได้หมายความว่า จะจัดเก็บภาษีรถยนต์ได้มาก ในทางกลับกันผู้เสียภาษีก็จะพยายามที่จะเสียภาษียรถยนต์ ให้ต่ำที่สุดเท่าที่เป็นไปได้หรือเสี่ยงต่อการกระทำลักษณะหลบเลี่ยงภาษีได้ ดังนั้นจึงต้องมีความชัดเจนในเรื่องอัตราที่จะต้องเสียภาษี²⁴

2) ควรให้เจ้าหน้าที่ศุลกากรหรือบุคลากรที่เกี่ยวข้องเข้มงวดในการป้องกันปัญหาเกิดการเลี่ยงภาษีนำเข้ารถยนต์โดยอาศัยมาตรการทางกฎหมายในการป้องกันการและปราบปรามการเลี่ยงภาษี ซึ่งประเทศไทยมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องไว้ควบคุมและดำเนินการทางกฎหมายกับผู้กระทำผิดเกี่ยวกับภาษีสล้าสุดเมื่อ

²⁴ Uay-porn Futrakool, *Comparative Study of Automobile Industry Tax Structure Between Thailand and Asean* (Education Report, Training Diplomatic Diplomas of the Ministry of Foreign Affairs), 39. [In Thai]

วันที่ 2 เมษายน พ.ศ. 2560 โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาเผยแพร่พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล
รัษฎากร (ฉบับที่ 45) พ.ศ. 2560 มาตรา 37 ตีความผิดตามมาตรา 37 มาตรา 37 ทวิ หรือมาตรา 4/90 ที่ไว้
ดำเนินการกับความผิดเกี่ยวกับการหลีกเลี่ยงหรือฉ้อโกงตั้งแต่ 10 ล้านบาทต่อปีภาษีขึ้นไป หรือภาษีอากรที่ขอ
คืนโดยความเท็จ โดยฉ้อโกงตั้งแต่ 2 ล้านบาทต่อปีภาษีขึ้นไป และผู้มีหน้าที่เสียภาษีได้กระทำในลักษณะที่เป็น
กระบวนการหรือเป็นเครือข่าย โดยสร้างธุรกรรมอันเป็นเท็จเพื่อหลีกเลี่ยงหรือฉ้อโกงภาษีให้ถือว่าเป็นความผิด
มูลฐานตาม ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 รวมถึงการใช้พระราชบัญญัติ
ป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย พ.ศ. 2556

3) ควรกำหนดแนวทางการดำเนินคดีอาชญากรรมทางเศรษฐกิจและอาชญากรรมข้ามชาติ
เพื่อบังคับใช้กฎหมายที่มีอยู่ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน²⁵ เช่น
สภาความมั่นคงแห่งชาติร่วมมือกับกระทรวงกลาโหมหรือกระทรวงมหาดไทยหรือกระทรวงยุติธรรม สำนักงาน
อัยการสูงสุดร่วมมือกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติหรือสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เป็นต้น เพื่อ
เข้าใจตรงกันเกี่ยวกับบทบัญญัติของกฎหมายและป้องกันความขัดแย้งที่อาจเกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานซ้ำซ้อน

4) ผู้บังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการอย่างเคร่งครัด เพื่อป้องกันอาชญากรรม
ทางเศรษฐกิจและอาชญากรรมข้ามชาติ โดยอาศัยความร่วมมือจากต่างประเทศซึ่งปัจจุบันประเทศไทยมี
อนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร (United Nations
Convention Against Transnational Organized Crime: UNTOC) เมื่อความผิดดังกล่าวมีลักษณะข้ามชาติ
และเกี่ยวข้องกับกลุ่มองค์กรอาชญากรรมตามอนุสัญญานั้น จะมีกลไกความร่วมมือระหว่างรัฐภาคีในการส่งผู้ร้าย
ข้ามแดน การโอนตัวนักโทษ และการให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในทางอาญา

References

- Alm, James, Betty R. Jackson, and McKee Michael. "Getting the Word Out: Enforcement Information Dissemination and Compliance Behavior." *Journal of Public Economics* 93, no. 392-402 (2009): 4-3.
- Chaisit Trachutham. *Fundamental of Tax Law*. 10th ed. Bangkok: Arun, 2015. [In Thai]
- Charan Chosananun. *Criminology Critique and Economic Crime*. 2th ed. Bangkok: Ramkhamhaeng University, n.d. [In Thai]
- Chiraporn Kampaphan. "DSI, Summary Case of 124 Luxury Cars of Tax Evasion, State Loss 1.838 Million Baht." Last modified 2017. Accessed August 28, 2017. <https://www.news.thaipbs.or.th/content/264866/> [In Thai]

²⁵ Eaknara Laungnam, "Legal Measure for Conducting Economical Crime," (PhD diss., Faculty of Law, Western University, 2014), 21-22. [In Thai]

- Eakarak Wilaihong. “Legal Measures of Excise Tax and Customs Duty to Promote the Use of Electric Vehicles in Thailand.” Master’s thesis, Pridi Banomyong Faculty of Law, Dhurakij Pundit University, 2015. [In Thai]
- Eaknara Laungsanam. “Legal Measure for Conducting Economical Crime.” PhD diss., Faculty of Law, Western University, 2014. [In Thai]
- Hong, Li. “The Conflict and Balance Between Government’s Information Right and Citizen’s Privacy Right.” *Journal of Politics and Law Changchun University of Science and Technology* 4, no. 2 (September 2011): 104.
- Ing-on Chaiyan. “Factors Affecting the Decision to Purchase a Used Car Consumers in the City of Ranong.” Master’s thesis, Major of Economics of Management College, Srinakharinwirot University, 2007. [In Thai]
- Mcgee, Robert, Alijaaidi Khaled, and Anwar Musaibah. “The Ethics of Tax Evasion: A Survey of Administrative Sciences’ Students in Yemen.” *International Journal of Business and Management* 7, no. 16 (2012): 1-12.
- Phichet Sophaphong. “Factors and Prevention Guideline of Tax Evasion of Listed Companies in the Stock Exchange of Thailand.” *VRU Research and Development Journal* 12, no. 3 (December 2017): 41. [In Thai]
- Philip, Kotler, and Kevin Lane Keller. *Marketing Mix Factors*. New Jersey: Pearson Prentice Hall, 2012.
- Poranakin Katanyoo, Worapranee Sittisaung, Sumaporn Sresuntorn, and Phutthiphong Nilsum. *Tax Law toward Tax Evasion from Foreign Investment of Thai Entrepreneurs* (Research Report). Bangkok: Fiscal Policy Office, Ministry of Finance, 2014. [In Thai]
- Pornchai Khuntree, Thatchai Pitaneerabut, and Auswine Watthanawiboon. *Criminology: Theories and Research*. Bangkok: Booknet, 2015. [In Thai]
- Prathaung Thaniyaphon. *Criminology and Penology*. Bangkok: Ramkhamhaeng University, 2005. [In Thai]
- Sudsangaun Sutheesorn. *Criminology*. 2nd ed. Bangkok: Thammasat University Press, 2015. [In Thai]

-
- Thai Journalists Association. “Assembling Motor Vehicle, Fraudulent State Tax 1,000 Million.” Journalists’ Association Library Journalist Column, *DailyNews*, March 2, 2011. Accessed June 2, 2017. http://www.tja.or.th/index.php?option=com_content&view=article&id=-1000-2554-:2383&catid=27-33-04-10-09-51:2009&Itemid=30/ [In Thai]
- The Organization for Economic Co-operation and Development. “Glossary of Tax Terms.” Last modified 2015. Accessed June 16, 2017. <http://www.oecd.org/ctp/glosaryoftaxterm.html/>
- Uay-porn Futrakool. *Comparative Study of Automobile Industry Tax Structure Betaween Thailand and Asean* (Education Report, Training Diplomatic Diplomas of the Ministry of Foreign Affairs). Bangkok: Foreign Affairs, 2014. [In Thai]
- Veerapong Boonyopart, and Suphatra Phanwichit. *Economic Crime*. 7th ed. Bangkok: Nititham, 2014. [In thai]
- Woralak Auksornchoo. “Study on Efficiency and Factors Affecting Automobile Taxation.” Master’s thesis, Faculty of Economics, Ramkhamhaeng University, 2009. [In thai]